

## Exekučná súdna kontrola a ochrana spotrebiteľa

### § 44 EP

Oprávnený nemôže žiadať, aby exekučný súd napriek explicitnej zákonnej úprave neposkytol ochranu spotrebiteľovi ex offa a že by len „odklepol“ nútené postihnutie majetku povinného. Exekučná súdna kontrola nie je o podporovaní nečinnosti spotrebiteľov, ale o zamedzení nekalosti dodávateľov. A v tomto smere treba aj uviesť prečo. Je to v záujme vyššej kvality života bežných ľudí. Samozrejme, pri súdnej kontrole sa „zvezie“ aj pohodlnejší spotrebiteľ, no treba počítať s množstvom priemerných spotrebiteľov, ktorí vo svetle spomínanej judikatúry nedokážu vyhodnotiť zmluvné podmienky. Tu nejde o bezbrehú ochranu spotrebiteľa, ale o splnenie si záväzku z medzinárodnej Zmluvy o fungovaní Európskej únie (čl. 169, čl. 7 ústavy).

*(uznesenie Krajského súdu v Prešove z 31. marca 2011, sp. zn. 6 CoE 64/2010)*

## Zákaz denegatio iustitiae v exekučnom konaní

### čl. 46 Ústavy SR

Znakom právneho štátu je princíp zákazu denegatio iustitiae, ktorý vyplýva aj z princípu práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd). Princíp zákazu denegatio iustitiae je potrebné aplikovať aj vo vykonávacom - exekučnom konaní. Vychádzajúc z tohto základného princípu výkonu spravodlivosti, v rozpore s ním by bol taký výklad zákona, ktorý by znemožňoval presadiť nárok garantovaný hmotným právom prostredníctvom oprávnených orgánov.

*(uznesenie Ústavného súdu SR z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 464/2011, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR č. 115/2011)*

## Dokazovanie v exekučnom konaní

### § 57 EP

Vo vykonávacom štádiu konania súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v § 122 až 124 OSP) – postačujúce totiž je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín za účelom posúdenia predpokladov na

**zastavenie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného.**

*(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 10. apríla 2013, sp. zn. 2 Cdo 345/2012)*

## 1.2 Vylúčenie exekútora z vykonávania exekúcie (§ 30)

☞ **Súdny exekútor ako manžel zástupcu účastníka exekučného konania**

*§ 30 EP*

**Je-li zástupcem některého z účastníků exekučního řízení manžel pověřeného exekutora, je tento soudní exekutor z provedení exekuce podle § 29 odst. 1 EŘ vyloučen.**

*(uznesenie Krajského súdu v Hradci Králové z 26. januára 2005, sp. zn. 19 Co 634/2004)*

☞ **Vylúčenie exekútora z vykonávania exekúcie**

*§ 30 EP*

**K rozhodnutí o vyloučení exekutora podle § 29 EŘ lez přistoupit i před nařízením exekuce, jestliže exekučnímu soudu jsou známy skutečnosti, jež vylučují, aby tento oprávněným navrhovaný soudní exekutor byl pověřen provedením exekuce, pro jejíž nařízení jsou jinak splněny podmínky.**

**Vyloučí-li exekuční soud exekutora z provedení navrhované exekuce, vyzve usnesením oprávněného, aby ve stanovené lhůtě doplnil exekuční návrh o návržení jiného soudního exekutora, který má být pro případ nařízení exekuce pověřen jejím provedením, a současně jej poučí o tom, že pokud v tomto směru návrh nedoplní, exekuční řízení bude zastaveno.**

*(uznesenie Okresného súdu v Děčíně z 9. mája 2005, sp. zn. 21 Nc 4292/2005)*

☞ **Povinnosť vporiadať sa s námietkou zaujatosti exekútora**

*§ 30 EP*

**Rozhodnutí o nevyločení osoby v postavení osoby veřejné moci z řízení k námitce podjatosti zásadně není důvodem k ústavní stížnosti. To je dáno**

## Účinky vyhlásenia konkurzu na priebeh exekučného konania

§ 36 ods. 5 EP; zákon o konkurze a vyrovnaní

Dovolač súd po preskúmaní veci na základe predložených písomných dôkazov zistil, že v čase rozhodovania o námietkach povinného proti exekúcii, t. j. 5. septembra 2001, o ktorých rozhodoval okresný súd, bol síce v účinnosti zákon č. 238/2000 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, no v jeho prechodnom ustanovení § 70b ods. 1 je upravené, že konania začaté pred 1. augustom 2000 sa dokončia podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Konanie o vyhlásenie konkurzu na majetok oprávneného sa začalo pred účinnosťou citovaného zákona, t. j. pred 1. augustom 2000, preto pri výklade § 14 ods. 1 písm. d), e) ZKV o prerušení konania zo zákona je nutné vychádzať z jeho znenia upraveného zákonom č. 12/1998 Z. z. Podľa tohto ustanovenia sa prerušujú tie konania, ktorých výsledkom môže byť nárok proti podstate, a teda nie konania, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty, ako uvádza dovolateľ vo svojom mimoriadnom dovolaní. V tomto prípade bol vyhlásený konkurz na majetok oprávneného a nie povinného, preto nedošlo k prerušeniu konania zo zákona v zmysle citovaných ustanovení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, ktoré boli zmenené až zákonom č. 238/2000 Z. z., v súlade s ktorým bolo dovolanie podané.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. mája 2003, sp. zn. 6 M Obdo 4/2002)

## Posudzovanie podmienok pre vyhlásenie konkurzu, vzťah konkurzného a exekučného konania

zákon č. 7/2005 Z. z.

Konkurzné konanie a exekučné konanie sú samostatné konania upravené osobitnými zákonmi, ktorých účel nie je totožný. Preto splnenie podmienok pre vyhlásenie konkurzu nemôže byť posudzované podľa Exekučného poriadku.

Posudzovanie otázok, čo môže byť zahrnuté do konkurznej podstaty pri skúmaní hmotnoprávných a procesnoprávných podmienok pre vyhlásenie konkurzu, je bezpredmetné.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. septembra 2004, sp. zn. 1 M Obdo V 4/2004, R 30/2006)

## 1.5 Vzájomná povinnosť oprávneného voči povinnému (§ 43)

### 📖 Vzájomná povinnosť oprávneného a povinného

#### § 43 EP

Ak vo výroku exekučného titulu je splnenie povinnosti viazané na splnenie vzájomnej povinnosti oprávneného voči povinnému, oprávnený musí k exekučnému titulu pripojiť listinu, z ktorej vyplýva, že sa podmienka splnila, prípadne že oprávnený zabezpečil splnenie svojej vzájomnej povinnosti. Zabezpečenie splnenia svojej vzájomnej povinnosti môže oprávnený preukázať vyhlásením povinného (notárska zápisnica, súkromná listina s vyhlásením povinného o tom, že podmienka bola splnená, s overenými podpismi). Pokiaľ povinný odmieta súčinnosť, oprávnený môže predmet svojej povinnosti zložiť do inej úschovy. Uznesenie súdu o prijatí úschovy je potom listinou vydanou oprávneným orgánom a relevantne dopĺňa vykonateľnosť exekučného titulu. Nesplnenie vzájomnej povinnosti spôsobuje nevykonateľnosť inak vykonateľného rozhodnutia až do okamihu, keď sa preukáže, že podmienka bola splnená, alebo splnenie vzájomnej povinnosti bolo zabezpečené.

*(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. novembra 2008, sp. zn. 2 M Cdo 14/2007)*

### 📖 Exekúcia na základe titulu ukladajúceho povinnosť synallagmatického plnenia

#### § 43 EP

Aktivní legitimaci pro podání návrhu na nařízení exekuce na základě titulu ukládajícího povinnosť synallagmatického plnění má z účastníků nalézacího řízení pouze žalobce.

*(uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 24. apríla 2014, sp. zn. 30 Cdo 2924/2013)*

- ☞ **Oprávnenie exekútora podať odvolanie proti uzneseniu súdu o nezastavení exekúcie pre nezloženie preddavku**

§ 31, § 37, § 57, § 58 EP

Krajský súd sa zaoberal otázkou, zda je súdny exekutor, jež zásadne není účastníkem exekučního řízení (§ 36 EŘ), oprávněn podat odvolání proti usnesení, kterým soud zamítl návrh na zastavení exekuce pro nesložení zálohy na provedení exekuce (§ 201 OSŘ). Vzhledem k tomu, že takové rozhodnutí soudu má přímý dopad do práv a povinností exekutora, dospěl krajský soud k tomu, že pro tuto část řízení, kde se jedná a rozhoduje o návrhu exekutora na zastavení exekuce pro nesložení zálohy oprávněným (§ 55 odst. 2 EŘ), je i exekutor účastníkem řízení; je proto subjektivně legitimován i k podání odvolání proti tomuto usnesení.

(uznesenie Krajského súdu v Hradci Králové z 2. júna 2004, sp. zn. 24 Co 208/2004)

- ☞ **Oprávnenie manžela povinného podať odvolanie proti uzneseniu o nariadení exekúcie**

§ 36, § 44 EP

Manžel povinného je osobou oprávněnou podat odvolání proti usnesení o nařízení exekuce, přichází-li v úvahu, že konkrétním exekučním příkazem může být poškozen majetek v jeho společném jmění s povinným.

(stanovisko Nejvyššího soudu ČR z 15. februára 2006, sp. zn. Cpjn 200/2005, R 31/2006)

- ☞ **Oprávnenie exekútora podať odvolanie proti uzneseniu súdu o rozvrhu výťažku**

§ 37, § 164 EP

Pri rozhodovaní súdu o schválení alebo neschválení rozvrhu výťažku z dražby na základe výsledkov rozvrhového pojednávania sa skúma (okrem iného) aj otázka dôvodnosti a výšky trov exekúcie a táto otázka má zásadný význam pre konečný rozvrh výťažku. Súdny exekutor je teda účastníkom konania v prípade, ak súd rozhodol podľa § 164 ods. 1 EP o rozvrhu výťažku a je oprávnený podať odvolanie proti rozhodnutiu podľa § 164 ods. 1 EP.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. júna 2006, sp. zn. 4 Cdo 12/2005)

príkľepu totiž sťažovateľka nemohla právne relevantným spôsobom využívať všetky čiastkové oprávnenia vlastníka nehnuteľnosti, predovšetkým nemohla s nehnuteľnosťou právne relevantným spôsobom nakladať v dôsledku absencie zápisu jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností.

## ▣ K prieťahom v exekučnom konaní

*čl. 48 ods. 2 Ústavy SR*

Sťažovateľka podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietala, že došlo k porušeniu jej práva na prerokovanie veci v primeranej lehote dĺžkou konania o jej žalobe, prostredníctvom ktorej sa domáhala svojho práva nazrieť do dokumentácie spoločnosti a vstúpiť do jej priestorov. Konanie sa začalo na krajskom súde v novembri 1997 a právoplatne sa skončilo v júli 2003. Následne prebiehalo na základe sťažovateľkinho návrhu konanie o výkon rozhodnutia (pôvodne realizované prostredníctvom súdneho exekútora a neskôr prostredníctvom súdu), ktoré skončilo v máji 2005. Celková dĺžka konania vrátane konania o výkon rozhodnutia tak predstavovala približne sedem a pol roka.

Pokiaľ ide o obdobie výkonu rozhodnutia súdnym exekútorom, ústavný súd ju odmietol z dôvodu, že sťažovateľka nevyužila dostupné prostriedky nápravy, vzhľadom na to, že sa nesťažovala na postup exekútora prostredníctvom sťažnosti, ani nepožiadala o pridelenie veci inému exekútorovi. Napokon, pokiaľ ide o výkon rozhodnutia súdom, ústavný súd odmietol sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, vzhľadom na to, že nezistil v konaní pred okresným súdom žiadne prieťahy.

Súd rozsudkom z 18. mája 2010 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti na neprimeranú dĺžku konania, súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľka nepodala ústavnú sťažnosť v súlade s formálnymi požiadavkami na podanie sťažnosti. V tomto ohľade súd najskôr poznamenal, že výkon rozsudku ktorýmkoľvek súdom sa považuje za integrálnu časť konania na účely čl. 6 dohovoru. Okrem toho poukázal na to, že sťažovateľka formulovala svoju ústavnú sťažnosť spôsobom, ktorý by mu umožnil preskúmať celkovú dĺžku konania. V tomto ohľade súd zdôraznil, že ústavný súd mal preskúmať celkovú dĺžku konania v súlade s prístupom súdu pri preskúmaní podobných prípadov. Ďalej súd zdôraznil, že v množstve prípadov ústavný súd skutočne aplikoval uvedený prístup. S poukazom na to, že v predmetnom prípade ústavný súd uvedený prístup neaplikoval, súd zamietol námietku vlády o nevyčerpaní vnútroštátnych prostriedkov nápravy.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti na dĺžku konania súd uviedol, že už viackrát zistil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako predmetný prípad. Po preskúmaní všetkých predložených materiálov a s ohľadom na svoju judikatúru súd uviedol, že vláda nepredložila žiadny argument alebo skutočnosť, ktorý by mu umožnil dospieť k inému záveru. S poukazom na svoju judikatúru vo veci súd poznamenal, že v predmetnom prípade bola dĺžka konania prehnaná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“. Z toho dôvodu súd konštatoval, že došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň súd konštatoval, že došlo aj k porušeniu čl. 13 dohovoru z dôvodu, že sťažovateľka sa nedomohla žiadnej nápravy, hoci formulovala svoju ústavnú sťažnosť spôsobom, ktorý by umožnil ústavnému súdu preskúmať celkovú dĺžku konania.

*(rozsudok ESLP z 18. mája 2010 o sťažnosti č. 21692/06, KOCIÁNOVÁ proti Slovenskej republike)*

## 📄 K prieťahom v exekučnom konaní

*čl. 48 ods. 2 Ústavy SR*

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 27452/05 podanej proti Slovenskej republike 15. júla 2005 slovenským štátnym občanom, pánom Milanom Mošatom. Sťažovateľ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietal, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci v primeranej lehote dĺžkou dvoch exekučných konaní a dĺžkou konania o výkon rozhodnutia. Konanie o výkon rozhodnutia sa začalo v januári 2000 a právoplatne sa skončilo v septembri 2004. Celková dĺžka konania tak predstavovala štyri roky a osem mesiacov na dvoch stupňoch konania. Ďalej podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru namietal, že nemal primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby. Napokon podľa čl. 13 dohovoru namietal, že vo vzťahu k porušeniam svojich práv nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Námietkou týkajúcou sa neprimeranej dĺžky konania o výkon rozhodnutia sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd v auguste 2004 nálezom rozhodol, že okresný súd porušil právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia. Primerané finančné zadostučinenie mu však nepriznal s odôvodnením, že za okolností prípadu je konštatovanie porušenia práva dostatočným

**neprevyšoval tretinu súhrnného príjmu; odpočítanie základnej nepostihnuteľnej čiastky sa môže týkať aj jedného z viacerých platiteľov.**

*(uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo 6. decembra 2001, sp. zn. 20 Cdo 1279/2001)*

#### Právomoc súdu na nariadenie výkonu rozhodnutia

§ 66 EP

**Má-li plátce mzdy povinného sídlo na území České republiky, je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí vydaného soudem Slovenské republiky daná pravomoc soudu České republiky, i když povinný i nezletilý oprávněný mají bydliště na území Slovenské republiky.**

*(rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 28. februára 2002, sp. zn. 20 Cdo 1897/2001, R 63/2002)*

#### K účasti manžela povinného v konaní o výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy

§ 37, § 66 EP

**Účastenství manžela povinného v řízení o výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky způsobem předznamenaným v § 276 a násl. OSŘ (srážkami ze mzdy) je pojmově vyloučeno (srov. 20 Cdo 1642/2004).**

*(uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 27. januára 2006, sp. zn. 20 Cdo 1423/2005)*

#### Nesplnenie povinnosti platiteľa mzdy vyplatiť oprávnenému sumy zrazené zo mzdy povinného

§ 66 ods. 3, § 67 ods. 3 EP

**Námietka povinnej, že výživné za obdobie od júna 2011 do 25. novembra 2011, ktoré bolo povinnému zrazené jeho zamestnávateľom zo mzdy, no tieto zrážky neboli dosiaľ pripísané na účet súdneho exekútora, ani na účet opravenej z exekúcie (na základe exekučného príkazu), a teda tieto finančné prostriedky tak aj naďalej zadržávajú zamestnávateľ povinného, nie je relevantná. Povinnému bolo preukázateľne výživné zrazené zo mzdy. Skutočnosť, že zamestnávateľ povinného tieto finančné prostriedky nepoukázal opravenej, nemôže viesť k záveru, že povinný si svoju povinnosť nesplnil. V zmysle § 67 ods. 3 EP je platiteľ mzdy povinný odo dňa doručenia exekučného príkazu**